

Білоцерківський національний аграрний університет

Соціально-гуманітарний факультет

Круглий стіл до Міжнародного дня прав людини
«Права людини в умовах війни: міжнародні стандарти та
національний вимір»

В межах роботи гуртка «Актуальні проблеми міжнародного права»

(електронне видання)
10 грудня 2025 рік

м. Біла Церква

1. Електронна система охорони здоров'я (ЕСОЗ) — офіційний сайт. [URL: https://ehealth.gov.ua/](https://ehealth.gov.ua/)
2. Закон України «Про захист персональних даних». [URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2297-17](https://zakon.rada.gov.ua/go/2297-17)
3. Рада Європи — Аналітичне дослідження про обробку персональних даних у сфері охорони здоров'я та права людини (2024). [URL: https://www.coe.int/en/web/kyiv/-/presentation-of-the-analytical-report-on-personal-data-processing-in-the-field-of-healthcare-and-human-rights](https://www.coe.int/en/web/kyiv/-/presentation-of-the-analytical-report-on-personal-data-processing-in-the-field-of-healthcare-and-human-rights)
4. A Global Medical Data Security and Privacy Preserving Standards Identification Framework for Electronic Healthcare Consumers. arXiv, 2024. [URL: https://arxiv.org/abs/2410.03621](https://arxiv.org/abs/2410.03621)
5. Кириченко В.П. «Впровадження електронного здоров'я (eHealth) в Україні: досягнення та проблеми». Публічне управління і адміністрування в Україні, Випуск 41/2024. [URL: https://pag-journal.iei.od.ua/41-2024](https://pag-journal.iei.od.ua/41-2024)

УДК 342.9

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПОЗОВ У СИСТЕМІ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА: СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ

Сімакова С.І., к.ю.н., доцент кафедри публічно-правових дисциплін
Клочко В.М., к.ю.н., ст. викладач кафедри публічно-правових дисциплін
Соціально-гуманітарний факультет
Білоцерківський національний аграрний університет

Під час написання тез розглянуто питання, що стосуються поняття та сутності адміністративного позову. Крім цього досліджено структуру та зміст адміністративного позову, акцентовано увагу на значенні адміністративного позову у системі адміністративного судочинства.

Ключові слова: адміністративний позов; позовна заява; органи публічного управління; суд.

Задля реалізації своїх законних прав та інтересів фізичні та юридичні особи взаємодіють з органами публічного управління, але далеко не завжди такі взаємини задовольняють обидві сторони цих правовідносин, що призводить до виникнення публічно-правового спору, який вирішується в судовому порядку. В даному контексті на захисті порушеного суб'єктивного права чи законного інтересу виступає адміністративний позов, який є ключовим інститутом адміністративного судочинства, та який забезпечує ефективний судовий захист прав особи у відносинах із публічною адміністрацією.

Як зазначає Кузнецов В.О., у системі засобів судового захисту прав, свобод та інтересів особи, що виникають у сфері публічно-правових відносин, адміністративний позов посідає центральне місце, адже є ключовим інструментом реалізації конституційного права на судовий захист від рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень [1, с. 55]. Адміністративний позов має публічно-правовий характер, адже спір виникає з відносин, де однією стороною є суб'єкт владних повноважень. Розглядається виключно адміністративними судами в порядку адміністративного судочинства. Мета адміністративного позову полягає у захисті прав, свобод та інтересів осіб від незаконних рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень. Він подається у формі позовної заяви, та є підставою для відкриття провадження у справі, якщо не існує формальних перешкод. Зміст адміністративного позову – це процесуальна вимога позивача до суду, яка полягає у проханні прийняти позовну заяву до розгляду та вчинити певні процесуальні дії, спрямовані на вирішення спору [2, с. 102].

Слушно зауважує Троцюк С.В., що у доктрині адміністративного процесуального права адміністративний позов розглядається у трьох аспектах: право на позов у матеріальному сенсі - це суб'єктивне публічне право особи вимагати від суду відновлення її порушеного права шляхом ухвалення рішення, яке задовольняє вимогу; право на позов у процесуальному сенсі - це гарантоване Конституцією та

КАСУ право будь-якої особи, яка вважає свої права порушеними суб'єктом владних повноважень, звернутися до суду; та сам процесуальний документ - це позовна заява [3, с. 65-72.].

За своєю структурою адміністративний позов складається з сукупності внутрішніх складових елементів, які визначають межі судового розгляду ідентифікуючи спірні правовідносини у сфері адміністративного судочинства.

Стефанчук М.М. зауважує, що адміністративний позов має три основні елементи адміністративного позову - предмет, підставу та зміст [4, с. 207-215]. Під предметом позову варто розуміти вимогу позивача до відповідача, яку позивач просить суд розглянути та задовольнити. Підстава позову – це певний перелік обставин в задежності від обставин справи, якими позивач обґрунтовує свої позовні вимоги. Такі підстави можуть бути фактичними та юридичними [5, с. 33].

Позовна заява є зовнішнім вираженням адміністративного позову, зміст якої чітку врегульований КАСУ. В разі виявлення порушень чинного законодавства, суд, має право залишити заяву без руху, або ж повернути заяву. Позовна заява подається у письмовій формі або ж у електронній формі з використанням Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, та з обов'язковим накладенням кваліфікованого електронного підпису [6]. Подання заяви у електронній формі досить часто в сучасних умовах використовують громадяни, так, як це зручно, та швидко. Отримання електронних документів є зручним також і для роботи електронного суду.

Розгляд адміністративних позовів формує судову практику, яка, у свою чергу, стає джерелом тлумачення правових норм та інструментом уніфікації правозастосування [1, с. 60].

Адміністративний позов є ефективним засобом захисту пра громадян у публічно-правовій сфері. Структура, форма та зміст позовної заяви регламентовані Кодексом адміністративного судочинства України, що сприяє об'єктивному і всебічного розгляду публічно-правових спорів в судовому порядку. Суворе

дотримання форми та змісту, що вимагає ідентифікаційних даних, детального викладу фактичних та юридичних підстав, а також належного оформлення додатків, є необхідною передумовою для успішного розгляду адміністративної справи.

Адміністративний позов є не просто процесуальним засобом, а конституційно-правовою гарантією. Можливість подання адміністративного позову дисциплінує суб'єктів владних повноважень, змушуючи їх діяти правомірно, адже кожне їхнє рішення, дія чи бездіяльність можуть бути оскаржені в судовому порядку.

Адміністративний позов являючись дієвим інструментом адміністративного судочинства вказує на рух України до європейських стандартів правової держави, де влада підконтрольна, а права та свободи людини є найвищою цінністю.

Список використаних джерел:

1. Кузнецов В.О. Адміністративний процес: Курс лекцій. Харків. Право. 2021. – 352 с.
2. Шевченко А.Ю. Теоретичні проблеми адміністративного позову: монографія. Одеса. Юридична література. 2019. 320 с.
3. Троцюк С.В. Елементи адміністративного позову як гарантія належного судового захисту. Право України. 2020. № 4. С. 65-72.
4. Стефанчук М.М. Адміністративний позов у системі засобів судового захисту. Вісник адміністративного судочинства. 2022. № 1(24). С. 207-215.
5. Коломоець Т. О. Адміністративне право України: Навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер. 2023. 416 с.
6. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2747-15>.

УДК 811.111'25:340.142

**ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ДОКУМЕНТІВ У СФЕРІ ПРАВ
ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ФІЛОЛОГІЧНИЙ ВИМІР**

Сімакова С.І. Клочко В.М. АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПОЗОВ У СИСТЕМІ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА: СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ.....	37
Ігнатенко В.Д. Яценко О.О. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ДОКУМЕНТІВ У СФЕРІ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ФІЛОЛОГІЧНИЙ ВИМІР.....	40
Резнік В.Г. МОВА ПРАВА ТА ЇЇ РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ЛЮДИНИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ (НА ОСНОВІ НІМЕЦЬКОЇ ЮРИСЛІНГВІСТИКИ).....	45
Чернищук Ю.І. ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНОЛОГІЇ З ПРАВ ЛЮДИНИ З АНГЛІЙСЬКОЇ НА УКРАЇНСЬКУ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	48
Дячук О. В. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ МІЖНАРОДНОЇ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ.....	51
Степанцова К. СВОБОДА ПЕРЕСУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: УКРАЇНА ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД.....	56
Гулько Я.О. АНАЛІЗ ПРИЧИН ТА НАСЛІДКІВ ВІЙНИ У В'ЄТНАМІ.....	60
Кузьомко Т.Р. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ТА ВИКОРИСТАННЯ СУЕЦЬКОГО КАНАЛУ.....	66